

Bažant chocholatý

Rod pucrasia je zastoupen pouze jedním druhem, bažantem chocholatým - *pucrasia macrolopha*, který je pak dále členěn na devět poddruhů. Není to bažant příliš pestře zbarvený, ale o to zajímavější je jeho chov, navíc odchov tohoto bažanta je jeden z nejněsnadnějších. Říká se, že až poté, co se vám podaří odchov tohoto druhu, se teprve můžete považovat za chovatele bažantů.

Bažant chocholatý obývá pásy horských jehličnatých a smíšených lesů a to ve výškách od 1800 do 4000 m. n. m. Vyskytuje se ostrůvkovitě v izolovaných populacích, a to od západního Himálaje až po centrální Čínu.

Kohout bažanta chocholatého má na hlavě tři chocholky, což je rarita mezi hrabavými. Uprostřed temene se mu táhne jedna chocholka hnědé barvy a po stranách hlavy má pak symetricky umístěny dvě chocholky tmavě až černě zbarvené. Tyto černé chocholky se v toku a při vzrušení vztyčují a připomínají jakési růžky. Hlava kohouta je tmavě modro-zelené barvy s kovovým leskem, těsně pod hlavou na obou stranách krku má velkou bílou skvrnu. Od krku přes hrud' až na břicho se táhne široký kaštanově hnědý pruh. Ocas je hnědý, poměrně krátký, ve tvaru klínu.

Křídla hnědá s černými středy per. Boky a horní část těla je černá, lemovaná bílými až šedobílými okraji. Slípka je pak zbarvena černohnědě se světlou až bílou kresbou. Hrdlo a krk po stranách pod hlavou má bílý.

Kohout: délka 60 až 65 cm, ocas 22 až 27 cm, váha 1100 až 1400 g.

Slípka: délka 50 až 55 cm, ocas 17 až 20 cm, váha 1000 až 1100 g.

Poddruhy bažanta chocholatého

Oblast Himálaje obývají tyto čtyři poddruhy:

***P. m. castanea*:** vyskytuje se v severovýchodním Afganistanu a přilehlé části Pákistánu. Hrud' je tmavohnědá až černá, stejně tak ocas, záda kaštanová.

***P. m. biddulphi*:** vyskytuje se na severu Kašmíru. Hrud' je tmavě kaštanová, vzadu na krku barva šedá, a ocas nahnědlý.

***P. m. macrolopha*:** vyskytuje se v Uttar Pradesh. Od hlavy přes vole až mezi nohy se táhne kaštanově hnědý pás, křídla hnědožlutá, boky pak světlešedé s černým podélným pruhem.

***P. m. nipalensis*:** vyskytuje se v západním Nepálu. Barva je velmi tmavě kaštanová, lemovaná světle šedou.

Oblast na severu a západě Číny obývají tři poddruhy, které se vyznačují žlutohnědým zbarvením na krku:

P. m. meyeri: se vyskytuje v západním a jihozápadním Sichuanu, na východu až severozápadu Zubanu a jejich výskyt končí v jihovýchodním Tibetu. Peří na zádech a bocích je tmavě zbarvené se světle šedými okraji.

P. m. ruficollis: obývá západ Sichuanu dále pak Gasu a Shaanxi. Zbarven je velmi tmavě, krk oranžově-kaštanový, ocas šedočerný.

P. m. xanthospila: obývá jihovýchod Mongolska Shaangsi a jihozápad Mandžuska. Je světleji zbarven než ruficollis, límec zlatohnědý, ocas šedočerný.

Poslední dvě subspecie se vyskytují v centrální Číně:

P. m. joretiana vyskytuje se v oblasti Anhui. Od krku přes prsa se táhne kaštanově rudý pruh. Chocholky na hlavě má výrazně nižší než ostatní poddruhy. Boky šedé se dvěma černými pruhy, střed ocasu hnědě-červený.

P. m. darwini: obývá jihozápad Sichuanu, Fujian a sever Guangdong. Je celkově šedě zbarvený a na hrudi místo pruhu má oválnou tmavě hnědou skvrnu.

Tomuto vysokohorskému bažantu nečiní nejmenší potíže přečkat naši zimu ve voliére bez temperovaného prostoru, pouze se závětrím a zastřešením. Stejně jako ostatním vysokohorským ptákům mu ale nesvědčí vlhko. Proto je nutné mít buď podloží voliéry uzpůsobené k odvodu vody, například drenáží, nebo to řešit zastřešením celého prostoru voliér. Ve vlhkém prostředí je tento bažant velmi náchylný k bakteriálním onemocněním, která mohou vést až k úhynu. Své bažanty chocholaté chovám ve zcela zastřešených voliérách o velikosti 2x3,5x1,8 (šxdxv). Na dně voliéry je vrstva písku a boční a část zadní stěny voliéry tvoří závětrí. Jako úkryt v době toku používám jedlové a borové větve. Na hřad jsou použity akátové větve o průměru asi osm centimetrů.

Velkým specifikem tohoto bažanta jsou jeho potravní nároky. Je totiž stoprocentní vegetarián. Je to bažant, dalo by se říci - „travožrout“. Živí se především listy trav a bylin, pupeny, jehličím a výhonky. Podíl zrnin ve skladbě potravy tohoto bažanta je velmi malý, **nejdůležitější je stálý přísun zeleného krmení**. Krmení mimo zimní měsíce není problém. Nejvíce mu chutná smetanka, šťovík, jitrocel, salát, čínské zelí, jablka a k tomu přikrmuji kompletní granulovanou směs pro bažanty. V období března až června podávám BŽN (pro bažantí nosnice) a po zbytek roku BŽ3 (směs pro klidové období). Když porovnám příjem těchto granulí, tak

Podruh Nipalensis.

Podruh Xanthospila.

bažanti chocholaté mají v poměru k ostatním druhům spotřebu nižší asi o 70 procent. To však za předpokladu stále a velké nabídky zeleného. Přes zimu, pokud to jde, trhám trávu. Jinak přidávám k bažantím granulím granule vojteskové v poměru jeden díl granulí bažantích a dva díly granulí vojteskových, čímž doplnuji množství hrubé vlákniny. Zažívací trakt je přizpůsoben této potravě a pokud by totiž bažant chocholatý neměl patričnou dávku hrubé vlákniny, ať již v podobě zeleného, případně sušeného objemného krmiva, vedlo by to ve svém důsledku k úhynu.

Tento problém provázel první dovozy bažantů chocholatých do Evropy. Než se podařilo odhalit toto potravní specifikum, tak z dovezených jedinců přežívalo pouze malé množství a to pouze tam, kde byl k dispozici velký zatravněný výběh. Zde mohli tito bažanti kompenzovat předkládané zrniny spásáním trávy ve výběhu.

Jelikož se v průběhu let dovezlo několik poddruhů bažanta chocholatého a rozdíly ve vzhledu, především mezi slípkami, jsou velmi malé, docházelo k vzájemnému prokřížení jednotlivých poddruhů, takže ptáci chovaní v současné době v evropských chovech jsou v naprosté většině jejich směsí a na čistokrevné jedince jednotlivých poddruhů narazíte opravdu jen velmi sporadicky.

Jinak bažant chocholatý dospívá a vybarvuje prvním rokem. Kroužek na kroužkování má mít velikost 12. V literatuře se uvádí, že je monogamní, nicméně zkušenosti jiných chovatelů a i moje jsou takové, že chovný kmen 1,2 nebo 1,3 není problémem.

Tok tohoto bažanta začíná v našich podmínkách koncem března. Na tok navazuje snáška, která v roce 2009 začala 21. dubna. Slípka snáší 7 až 11 vajec světle hnědých vajec s malými červenohnědými skvrnkami, při odebírání pak dvojnásobný počet. Inkubace

Vejce bažanta chocholatého.

Jednodenní kuře.

byla 27 až 28 dní. Po vylíhnutí jsou kuřata v přírodě jsou stoprocentně hmyzožravá. Já podávám svlečené moučné červy s jemně granulovanou kompletní směsí pro bažantí kuřata BŽ1, ve třetím týdnu stáří pak začínám přidávat jemně nasekané listy smetanky, jitrocele, šťovíku atd. Postupně se podíl zeleného krmiva zvětšuje. K tomu pak od čtyř týdnů přecházím na směs BŽ2, kterou zkrmuji až do stáří 5 až 6 měsíců a pak přecházím na BŽ3. Po celou tuto dobu krmím velké množství zeleného. Největší nesnázi v chovu tohoto bažanta jsou nenadálé úhyny bez zjevných příčin. Kuřata i 2 až 3 měsíce stará, která jsou pěkná a čilá hynou bez příznaků nějakých problémů. V roce 2009, v období června a července, kdy díky stálým deštům a tím i vysoké vzdušné vlhkosti jsem bohužel přišel o polovinu svého odchovu, takže se mi podařilo odchovat jen devět kusů. Což je ale u tohoto druhu velmi slušný výsledek.

Každoročně se tak díky úsilí několika málo chovatelů, kteří chovají tohoto bažanta, daří určitý počet kuřat odchovat. Přál bych tomuto zajímavému druhu, aby se časem rozšířil počet jeho chovatelů, kteří se nedají odradit těžkostmi při chovu tohoto zajímavého druhu. Tím by se následně zvětšila četnost jeho populace v naší zemi.

*text a foto: Míla Stehlík,
infotragopan@email.cz, tel.: 723 442 917*

